

Posłużenie się klauzulą waloryzacyjną a wysokość inflacji w Polsce

Przedmiotem artykułu są wybrane zagadnienia związane z klauzulą waloryzacyjną, o której mowa w art. 358¹ § 2 k.c. Zgodnie z tym przepisem strony mogą zastrzec w umowie, że wysokość świadczenia pieniężnego zostanie ustalona według innego niż pieniądź miernika wartości. Chodzi w szczególności o kwestię dopuszczalnej w świetle tego przepisu postaci innego niż pieniądź miernika wartości¹.

ARTUR NOWACKI

Artkuł 358¹ § 2 k.c. nie ogranicza się do dopuszczenia umownej waloryzacji zobowiązania pieniężnego na wypadek inflacji czy deflacji mierzonej cenami towarów i usług konsumpcyjnych, lecz umożliwia taką waloryzację także według innych mierników wartości. Jasno wynika to z brzmienia powołanego przepisu, który szeroko wspomina o innym niż pieniądź mierniku wartości, a nie jedynie o wskaźniku inflacji (deflacji) cen towarów i usług konsumpcyjnych. Próba ograniczenia zastosowania art. 358¹ § 2 k.c. jedynie do pojedynczego urzędowo ustalanego wskaźnika inflacji (deflacji) byłaby zresztą skazana na niepowodzenie już z tego powodu, że brak jest jednego takiego wskaźnika, a sam Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w sposób systematyczny publikuje wiele różnych wskaźników obrazujących ruchy cen i stawek². Co więcej, logicznie nie może być takiego jednego, powszechnego wskaźnika, skoro punktem wyjścia dla ustalenia zmian cen i stawek musi być przyjęcie określonego koszyka towarów i usług. Do ustalenia zmian cen i stawek porównywane są bowiem ceny i stawki towarów i usług z takiego koszyka na początku oraz na końcu okresu, w którym analizowany jest ruch cen. Tymczasem koszyk towarów i usług wygląda inaczej np. u konsumenta, a inaczej u przedsiębiorcy dokonującego nakładów inwestycyjnych. Na dobrą sprawę wygląda on nawet inaczej u każdego

¹ Zob. np. A. Chłopecki, *Jak rozumieć umowę o kredyt*, Rzeczpospolita z 5.02.2015 r.

² Obok wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych występuje także np. wskaźnik cen dóbr inwestycyjnych, wskaźnik cen nakładów inwestycyjnych, wskaźnik cen produkcji budowlano-montażowej, wskaźnik cen towarów nieżywnościowych trwałego użytku, wskaźnik cen towarowej produkcji rolniczej, wskaźnik zmian cen dla lokali mieszkalnych, wskaźnik cen skupu podstawowych produktów rolnych, wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów. Inflację stanowią również zmiany stawek za pracę, więc obrazuje ją też przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw czy przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez nagród z zysku.